

§ 15**Årsrapport för personligt ombud 2017**

Dnr 3.1.1–82/2018

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens årsrapport för personligt ombud 2017.
2. Årsrapporten lämnas till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Andrea Ström m.fl. (M) och ledamot Frida Johansson Metso (L) m.fl. lämnar följande särskilda uttalande.

Vi tackar förvaltningen för redogörelsen för de personliga ombudens verksamhet. Särskilt fäster vi oss vid de brister i bemötande och kvalitet som ombuden har rapporterat in. Bristerna är på många sätt allvarliga och oroväckande, även om de inte alltid är nya. Det är viktigt att varken socialförvaltningen eller stadsdelsnämnderna slår sig till ro och accepterar dessa brister såsom naturliga.

Vid behandlingen av tidigare års rapporter har vi påpekat att vad förvaltningen då redovisat som ”brister på handläggarnivå” måste ses som brister i socialtjänsten som system, inte enbart som fall där enskilda personer har gjort fel. Det är ledningen på arbetsplatsen som är ansvarig för att se till att handläggarna kan göra sitt jobb på det sätt medborgarna har rätt att förvänta sig. Som förvaltningen skriver måste mer göras för att se till att identifierade brister oavsett ursprung också åtgärdas.

Det är positivt att de personliga ombuden bidragit till att användandet av samordnad individuell plan ökat, vilket tidigare varit en brist.

Vi noterar att förvaltningen konstaterar att målgruppen personer över 65 år ”i nuläget knappt har tillgång till tjänsten”. I synnerhet med tanke på att målgruppen kan förväntas öka kan det komma att krävas särskilda åtgärder för att öka äldres tillgång till personligt ombud.

Ersättaryttrande

Ersättarna Claes Nyberg (C) och Sofia Modigh (KD) hänvisar till Moderaternas och Liberalernas särskilda uttalande.

Ärendet

Verksamheten med personligt ombud riktar sig till personer med långvariga och omfattande psykiska funktionsnedsättningar som har behov av särskilt stöd för att kunna tillvarata sina rättigheter i samhället. Ett personligt ombud arbetar på uppdrag av den enskilde och fungerar som ett redskap för att stärka den enskildes tillit till sig själv och därmed få bättre kontroll och makt över den egna vardagen. Verksamheten syftar även till att få myndigheter, kommuner och landsting att samarbeta samt ge underlag till åtgärder som kan förebygga brister i fråga om att den enskilde kan få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service.

I Stockholm driver stadsdelsförvaltningarna verksamheten med personligt ombud i egen regi. Enheten för hemlösa har under 2017 haft en egen verksamhet för personligt ombud som drivits på entreprenad, men kommer under våren 2018 att ingå i det områdeskontor som innefattar de södra stadsdelarna. Stadsdelsförvaltningarnas personliga ombud är indelade i fyra olika områdeskontor. Varje områdeskontor och Enheten för hemlösa rapporterar statistikuppgifter till Länsstyrelsen i Stockholms län en gång per år. Uppgifterna i årsrapporten är hämtade från stadens redovisningar till Länsstyrelsen.

Under 2017 fick 503 personer i Stockholm stöd av personligt ombud. Av dessa var 53 procent kvinnor och 47 procent män. De vanligaste kontaktorsakerna var stöd i kontakten med myndigheter följt av stöd med frågor som rör ekonomi.

De personliga ombuden har som uppdrag att identifiera och rapportera de brister i serviceutbudet som gör att enskildas behov inte tillgodoses. Brister identifieras på handläggarnivå, lokal och central nivå.

Några av de systemfel som Stockholms personliga ombud har redovisat på handläggarnivå är bland annat att det finns brister i bemötande och serviceskyldighet. Ytterligare brister är att handläggare saknar kunskap och kompetens om funktionsnedsättningar och dess konsekvenser.

Några av de systemfel som rapporterats på lokal nivå är bristande personalkontinuitet inom både den landstingsfinansierade psykiatri och inom socialtjänsten. På central nivå har de personliga ombuden redovisat att bostadsbristen drabbar personer med psykiska funktionsnedsättningar extra mycket då många har en utsatt ekonomisk situation med skulder och låga inkomster.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande till Socialnämnden den 2 mars 2018.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.